

Türkiye Eğitim Dergisi

(2022) Cilt 7, Sayı 2, s. 562-576

Ana Dili Olarak Türkçe Öğretiminde Ölçme Değerlendirme Temalı Bilimsel Araştırmalar: Bir İçerik Analizi Çalışması

Suat UNGAN¹
Ömür DİNÇEL²

Özet

Araştırmanın amacı, ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı bilimsel çalışmaların araştırma eğilimlerinin tespit etmektir. Bu amaç doğrultusunda yapılan çalışmalar tespit edilmiş ve yayım yeri, yayım yılı, konu alanı, araştırma yöntemi, örneklem büyüklüğü, veri toplama araçları, veri analiz yöntemi ve yazar sayısı incelenerek araştırma eğilimleri belirlenmiştir. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden betimsel içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın veri kaynağını YÖKTEZ, ULAKBİM ve GOOGLE SCHOLAR veri tabanları kullanılarak ulaşılan ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı 92 bilimsel araştırma (19 tez, 73 araştırma makalesi) oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında Bilimsel Araştırma Sınıflama Formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler, betimsel içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, 50 farklı dergide makale yayımlandığı ve 16 farklı üniversitede de tez hazırlatıldığı tespit edilmiştir. Araştırmalarda daha çok öğretmen görüşlerine başvurulduğu, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizinin, veri analizi olarak da içerik analizi yönteminin daha çok tercih edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca yapılan araştırmalarda veri toplama aracı olarak görüşme formu ve anketin kullanıldığı, yapılan çalışmaların da daha çok tek yazarlı olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Türkçe öğretimi
Ölçme değerlendirme
Bilimsel araştırmalar
İçerik analizi

Makale Hakkında

Gönderim Tarihi: 18.10.2022

Kabul Tarihi: 29.12.2022

Elektronik Yayım Tarihi: 29.12.2022

DOI: 10.54979/turkegitimdergisi.1158390

¹ Prof. Dr., Trabzon Üniversitesi, ummagan@gmail.com, 0000-0003-4020-6655

² Dr., dincel_55@hotmail.com, 0000-0001-7815-338X

Assessment and Evaluation Themed Scientific Studies in Teaching Turkish as a Mother Tongue: A Content Analysis Study

Abstract

The aim of the research is to determine the research tendencies of scientific studies with the theme of measurement and evaluation in teaching Turkish as a mother tongue. Studies conducted for this purpose were determined and research tendencies were determined by examining the place of publication, publication year, subject area, research method, sample size, data collection tools, data analysis method and number of authors. In the research, descriptive content analysis method, one of the qualitative research designs, was used. The data source of the research consists of 92 scientific studies (19 theses, 73 research articles) with the theme of assessment and evaluation in teaching Turkish as a mother tongue, which were accessed using YÖKTEZ, ULAKBİM and GOOGLE SCHOLAR databases. Scientific Research Classification Form was used to collect data. The obtained data were analyzed by descriptive content analysis method. As a result of the research, it was determined that articles were published in 50 different journals and thesis was prepared in 16 different universities. It was concluded that teachers' opinions were mostly used in the studies, document analysis from qualitative research methods and content analysis method as data analysis were preferred more. In addition, it has been determined that interview forms and questionnaires were used as data collection tools in the researches, and that the studies were mostly single-authored.

Keywords

Teaching Turkish
Measurement and evaluation
Scientific research
Content analysis

About Article

Sending Date: 18.10.2022
Acceptance Date: 29.12.2022
Electronic Issue Date: 29.12.2022

DOI: 10.54979/turkegitimdergisi.1158390

GİRİŞ

Kâinattaki her sisteme bir anlam yükleyerek ondan bir mana oluşturma, sembolik kavramlar üzerine anlaşma kültürünü kurma başarısını insan göstermiş, dili hem sese hem de yazıya dönüştürmüştür. Sese yüklenen anlam ilk başlarda sözlü kültürün temelini oluştururken yazıya dökülen unsurlar ise yazılı kültürü devamlı kılmıştır. İnsan kainattaki on milyon canlı türünden biridir. Dört bin memeli de dahil olmak üzere bu türlerin arasında kendini ve çevresindeki dünyayı inceleyebilmek için gerekli biyolojik donanımına sahip tek canlı insandır (Havland, Prins vd. 2008:51). Bu kadar canlı türü içinde insanın sadece var olanı değil, var olandan hareketle geçmişi tanıma ve anlamlandırma çabası en belirgin ve ayırt edici vasfını oluşturmaktadır. Bu vasıf insandaki kültürel dinamiklerin temelini meydana getirmektedir (Urgan, 2020, s. 57). Dil; toplumun var olma vesilesi, hayatta kalmasının reçetesi ve her şeyden önemlisi de ulus olma yolunda taşıyabileceği en önemli nişanesidir. Uluslar dillerine sahip çıktıkları oranda varlıklarını sürdürebilme şansını yakalayabilmektedirler. Yeryüzü, diline sahip çıkıp binlerce yıldır yaşayan uluslara beşiklik ettiği gibi diline sahip çıkamayıp yok olan onlarca ulusa da şahitlik etmiştir. Bu perspektiften bakıldığında ulusların aidiyet duygusuyla dillerine sahip çıkması ve ana dili öğretimlerine önem vermesi gerekmektedir. Türkçenin ana dili olarak eğitimi ve öğretimi de üzerinde önemle durulması

gereken bir olgudur. Türkçe öğretiminde öncelikli amaç, öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin gelişimini sağlamak ve bu doğrultuda eğitim faaliyetlerini yürütmektir. Çünkü temel dil becerilerinin bir bütün olarak ele alınması ve birbiriyle ilişkili şekilde öğretilmesi son derece önemlidir. Türkçe öğretimi faaliyetleri ile öğrencilere programda belirtilen hedef ve kazanımlar öğretilmeye çalışılmakta ve öğrencilerin de bunları en iyi şekilde öğrenmeleri hedeflenmektedir. Öğrencilerin öğretim faaliyetlerine ne derece cevap verebildikleri de ancak nitelikli bir ölçme değerlendirme ile mümkün olabilmektedir. Çünkü “öğrencilerin öğrenmelerine yönelik belirlenen amaç ve kazanımlara ulaşım ulaşılmadığını ya da ne derece ulaşıldığını ölçmek ve değerlendirmek en az öğretimin kendisi kadar önem arz etmektedir” (Atalay, 2018, s. 537). Bu nedenle eğitim öğretim sürecinin en önemli dinamiklerinden birisi de hedeflenen amaçlara ne düzeyde ulaşıldığını anlamaya yarayan ölçme ve değerlendirmedir. Ölçme ve değerlendirme genel kullanımda birbirinden ayrı anlam taşıyan iki kavram (Turgut, 1987, s. 3) olsa da birbirinden tam olarak ayrı da düşünülemez. Çünkü ölçme ve değerlendirme, öğretimin ne derece amaca ulaştığını ortaya çıkarmada eşit paya sahip olan ve birbirini tamamlayan iki unsurdur. Ölçme denildiğinde akla ilk olarak bir nesne ya da olgunun belli bir özelliğe sahip olma derecesi gelse de bu terim üzerine zaman içinde birçok tanımlama yapılmıştır. Şahin’e (2018, s. 5) göre ölçme, varlık veya olayların herhangi bir özelliğini gözlemleyerek (veya birtakım araçlarla karşılaştırarak) sonuçları sayı ve sembollerle ifade etmektir. Turgut ve Baykul (2014, s. 3) ise ölçmeyi herhangi bir niteliği gözlemek ve gözlem sonucunu sayı ve sıfatlarla ifade etmek şeklinde ifade etmişlerdir. Tekin de (2004, s. 31) ölçmeyi belli bir nesne ya da nesnelerin bilinen özelliğe sahip olup olmadığının ortaya konulduğu bir betimleme işlemi olarak tanımlamaktadır. Bu işlemin etkin bir gerçekleştirilebilmesi için dikkat edilmesi gereken belli başlı ilkeler söz konusudur. Linn ve Grounland (1995, s. 6) bu ilkeleri şöyle sıralamaktadır:

- ✓ Ölçme sürecinin ilk basamağı neyin ölçüleceğini belirlemektir.
- ✓ Ölçülecek olan özelliğin ya da performansın yapısına uygun ölçme yöntemi belirlenmelidir.
- ✓ Ölçülmesi hedeflenen niteliğin özelliğine göre çeşitli yöntemlerin gerekebileceğinin farkında olunmalıdır.
- ✓ Ölçme sürecinde kullanılacak olan yöntemlerin sınırlılıklarının farkında olunmalıdır.
- ✓ Bir ölçme sonucu, hiçbir zaman ölçülecek niteliğe ilişkin son söz değildir.

Değerlendirme ise referans alınan bir ölçüt yardımıyla, ölçme sonuçlarına anlam yüklemek, nihayetinde karar vermek ve yargıda bulunmak için yapılan bir süreci kapsamaktadır (Dinçel, 2021, s. 24). Eğitimde yapılan değerlendirme ile öğretim sürecinin verimliliği, bu süreç içerisinde kullanılan yöntem ve tekniklerin etkililiği ve öğrencilerin hedef davranışları kazanma düzeyleri belirlenir. Bununla birlikte “ölçme aşamasına kadar yapılmış çalışmaların yorumlanması sağlanır ve ölçme işlemi yapıldıktan sonra yapılacak sonraki çalışmalara yön verilir” (Cemiloğlu, 2001, s. 85). Bu nedenle nitelikli ölçme değerlendirme yapılmayan bir eğitim sisteminde hedef ve kazanımlara ulaşılma düzeyleri belirlenemez ve gelecekte yapılacak faaliyetlere yön vermede de ciddi sıkıntılar yaşanır. Bütün bunlardan hareketle ölçme ve değerlendirmenin eğitim öğretimde değişimi sağlayan ve gelişime ışık tutan bir yapı taşı olduğu ifade edilebilir.

Türkçe öğretimi sürecinde bu denli öneme sahip olan ölçme değerlendirme üzerine geçmiş yıllarda çok fazla eğilinmemekle beraber son yıllarda yapılan çalışmalarda artış gözlenmektedir. Özellikle ölçme değerlendirme bağlamında öğretmen görüşlerine

başvurulan (Yıldırım, 2009; Yiğit, 2013; Güfta ve Özçakmak 2013; Çarkıt, 2018; Ünveren, 2019; Gürlek, 2021; Dölek ve Demirel, 2022), öğretmen yeterliklerini ölçen (Adıyaman, 2005; Gök ve Erdoğan, 2009; Takıl, 2018; Karatay ve Dilekçi, 2019; Türkben, 2022), etkinlikleri tür ve kazanımlarına göre tasnif eden (Çetinkaya, 2020) etkinlikleri taksonomik açıdan ele alan (Ulum ve Taşkaya, 2019; Us ve Güven, 2022) araştırmalar ile kitap ve sınav incelemelerine dayalı araştırmalar (Calp ve Alpaya, 2021; Göçer, 2016;) alanyazında mevcuttur. Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme ile ilgili araştırmaları tespit etmeye ve değerlendirmeye yönelik bir çalışmaya ise rastlanılamamaktadır. Bu nedenle, ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı bilimsel araştırmaları bütünlük içinde analiz eden ve araştırma eğilimlerini ortaya koyan bir çalışmanın alana ve alan araştırmacılarına katkı sunacağı düşünülmektedir.

Bu nedenle araştırmada, ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı bilimsel çalışmaların araştırma eğilimlerinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda konuyla ilgili bilimsel araştırmalar *yayın yeri, yıl, konu, yöntem-desen, örneklem, veri toplama araçları, analiz yöntemleri, yazar sayısı ve araştırma türüne* göre dağılımı incelenmek suretiyle eğilimleri ortaya konmuştur.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırmada nitel araştırma desenlerinden betimsel içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi “belirli kurallara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistematik, yinelenebilir bir tekniktir” (Büyüköztürk ve diğerleri, 2013, s.250). Ayrıca “Betimsel içerik analizi; belirli bir konu üzerinde yapılan çalışmaların ele alınıp eğilimlerinin ve araştırma sonuçlarının tanımlayıcı bir boyutta değerlendirilmesini içeren sistematik çalışmalardır.” (Çalık ve Sözbilir, 2014, s.34). Çalışmada da Ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı bilimsel araştırmaların araştırma eğilimleri ortaya konulmaya çalışıldığından çalışma betimsel içerik analizine uygundur.

Veri Kaynağı

Bu araştırmanın veri kaynağını, ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı 92 bilimsel araştırma (19 tez, 73 araştırma makalesi) oluşturmaktadır. Verilerin toplanması sürecinde Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi, ULAKBİM ve GOOGLE SCHOLAR veri tabanları ile internet arama motorundan yararlanılmıştır. Veri kaynağını oluşturan çalışmalara alan uzmanlarının da görüşleri doğrultusunda ölçme, ölçme ve değerlendirme, ana dili öğretiminde ölçme ve değerlendirme, Türkçe sınavlar, Türkçe dersi araştırmaları, Türkçe dersi etkinlikleri gibi anahtar kavramlar ile tarama yapılmış; ayrıca ulaşılan çalışmaların da kaynakçaları incelenmek suretiyle araştırmanın veri kaynağını oluşturan 92 çalışmaya ulaşılmıştır.

Veri Toplama Aracı

Çalışmanın veri kaynağını oluşturan bilimsel araştırmalar belirlendikten sonra bu araştırmaların incelenmesinde “Bilimsel Araştırma Sınıflama Formu” kullanılmıştır. Bu form oluşturulurken Sözbilir ve Kutu (2008) tarafından geliştirilen form esas alınmış ve form araştırma kapsamında düzenlenmiş ve Sınıflama formunun geçerliliğine yönelik 3 alan uzmanının görüşüne başvurulmuştur. Daha sonra hazırlanan formla 5 araştırma üzerinde

pilot uygulama yapılmış ve forma son şekli verilmiştir. Bilimsel Araştırma Sınıflama Formu “yayın yeri, yayım yılı, araştırma konusu, yöntem-desen, örneklem, veri toplama araçları, veri analiz yöntemi, yazar sayısı, araştırma türü” olmak üzere dokuz bölümden oluşmaktadır.

Verilerin Analizi

Araştırmanın verileri, betimsel içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. İçerik analizi araştırmanın amacıyla ilgili toplanan verilerin kodlanması, sınıflama-tanımlama ve tanımlama-sınıflama biçiminde ilerleyen bir süreçtir (Glesne, 2012). Analiz aşamasında her bir araştırmanın yayım yerine, yılına, konusuna, yöntemine, örneklemine, veri toplama araçlarına, analiz yöntemine, yazar sayısına ve araştırma türüne yönelik veri girişleri yapılmıştır. SPSS 16.0 programına kodlanan verilerin betimsel analiz tekniklerinden yüzde ve frekans hesaplamaları yapılarak yorumlanmıştır. İncelenen araştırmalar için ikinci bir uzmanın da görüşüne başvurularak değerlendirme sürecinde ortak bir görüşe varılmıştır.

BULGULAR

Ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı bilimsel araştırmaların araştırma eğilimlerine yönelik bulgular aşağıda tablolar hâlinde gösterilmiştir:

Makalelerin Yayım Yerine İlişkin Bulgular

Ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme makalelerinin yayımlanma yerlerine ilişkin dağılım Tablo 1’de gösterilmiştir:

Tablo 1: Makalelerin yayım yerine ilişkin dağılım

Yayım Yeri	Akademik Araştırma Türü	
	Makale	
	f	%
1. Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi	1	1,36
2. AİBÜ, Eğitim Fakültesi Dergisi	1	1,36
3. Akademik Bakış Dergisi	1	1,36
4. Ana Dili Eğitimi Dergisi	6	8,21
5. Anadolu Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi	1	1,36
6. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	1	1,36
7. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi	1	1,36
8. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	1	1,36
9. Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	1	1,36
10. Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	1	1,36
11. CÜ Sosyal Bilimler Dergisi	1	1,36
12. Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	1	1,36
13. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	2	2,72
14. Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi	1	1,36
15. Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi	1	1,36
16. Ege Eğitim Dergisi	1	1,36
17. Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi	1	1,36
18. Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi	1	2,66
19. Elementary Education Online	1	1,36
20. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	1	1,36

21. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi	1	1,36
22. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	1	1,36
23. International Journal of Language Academy	2	2,72
24. JASS	1	1,36
25. Journal of Social And Humanities Sciences Research	1	1,36
26. Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi	1	1,36
27. Kastamonu Eğitim Dergisi	4	5,47
28. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	1	1,36
29. Kuramsal Eğitimbilim Dergisi	1	1,36
30. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	1	1,36
31. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	1	1,36
32. Milli Eğitim Dergisi	4	5,47
33. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	4	5,47
34. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi	1	1,36
35. Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları Dergisi	1	1,36
36. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	2	2,72
37. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	1	1,36
38. RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi	1	1,36
39. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	1	1,36
40. The Journal of International Lingual, Social and Educational Sciences	1	1,36
41. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	1	1,36
42. Turkish Studies	4	5,47
43. TÜBAR	1	1,36
44. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi	3	4,10
45. Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi	1	1,36
46. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	2	2,72
47. Uluslararası Eğitim Bilim ve Teknoloji Dergisi	1	1,36
48. Uluslararası Sosyal ve Eğitim Bilimleri Dergisi	1	1,36
49. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	1	1,36
50. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	1	1,36
TOPLAM	73	%100

Tablo 1’de ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı makalelerin yayım yerlerinin dağılımları görülmektedir. Tablo 1’e göre 50 farklı dergide ölçme ve değerlendirme temalı makale yayımlandığı tespit edilmiştir. Ana Dili Eğitimi Dergisi’nde 6 (8,21) makale yayımlanmıştır. Bu dergiyi 4 (5,47) makale ile Kastamonu Eğitim Dergisi, Milli Eğitim Dergisi, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi ve Turkish Studies dergisi takip etmektedir. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi de 3 (4,10) makale ile bu dergilerden sonra en fazla yayım yapan dergidir. Diğer dergilerde yayımlanan makale sayılarına bakıldığında ise 1 ve 2 yayım yaptıkları görülmektedir.

Tezlerin Yayım Yerine İlişkin Bulgular

Ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı tezlerin hazırlandığı üniversiteye ilişkin dağılım Tablo 2’de gösterilmiştir:

Tablo 2: Tezlerin hazırlandığı üniversiteye ilişkin dağılım

Üniversite	Akademik Araştırma Türü	
	Tez	
	Yüksek L.	Doktora
	<i>f</i>	<i>f</i>
1. Fırat Üniversitesi		1
2. Muğla Üniversitesi	1	
3. Afyon Kocatepe Üniversitesi	1	
4. Karadeniz Teknik Üniversitesi	1	
5. Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1	
6. Selçuk Üniversitesi	1	
7. Atatürk Üniversitesi	1	1
8. Erzincan Üniversitesi	1	
9. Yüzüncü Yıl Üniversitesi	2	
10. Erciyes Üniversitesi	1	
11. Mustafa Kemal Üniversitesi	2	
12. Adıyaman Üniversitesi	1	
13. Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1	
14. Anadolu Üniversitesi	1	
15. Çankırı Karatekin Üniversitesi	1	
16. Dokuz Eylül Üniversitesi	1	
TOPLAM		19

Tablo 2’de ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı yüksek lisans ve doktora tezlerinin hazırlandığı üniversitelere yönelik dağılımları görülmektedir. Tablodan hareketle 17 yüksek lisans tezi ve 2 doktora tezi hazırlandığı anlaşılmaktadır. Yüksek lisans tezlerinin 16 farklı üniversitede, doktora tezlerinin ise 2 farklı üniversitede yayımlandığı tespit edilmiştir. Yüzüncü Yıl Üniversitesi ile Mustafa Kemal Üniversitesi’nde 2’şer yüksek lisans tezi hazırlanmasına karşın tablodaki diğer üniversitelerde yalnızca 1’er yüksek lisans tezi hazırlandığı görülmektedir. Ayrıca Tablo 2’den Atatürk Üniversitesi’nde 1’er adet yüksek lisans ve doktora tezi hazırlandığı da anlaşılmaktadır.

Araştırmaların Yayımlanma Yılına İlişkin Bulgular

Ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı bilimsel araştırmaların yayımlanma yıllarına ilişkin dağılım Tablo 3’te gösterilmiştir:

Tablo 3: Araştırmaların yıllara göre dağılımı

Yıl	Makale	Yüksek Lisans	Doktora	Toplam	
		T.	T.	<i>f</i>	%
2004	1	-	-	1	1,08
2005	-	1	1	2	2,17
2006	1	1	-	2	2,17
2007	-	1	-	1	1,08
2008	2	-	-	2	2,17
2009	4	-	-	4	4,34
2010	1	1	-	2	2,17
2011	6	1	1	8	8,69
2012	2	2	-	4	4,34
2013	9	2	-	11	11,95

2014	5	1	-	6	6,52
2015	8	-	-	8	8,69
2016	2	1	-	3	3,26
2017	4	-	-	4	4,34
2018	3	-	-	3	3,26
2019	11	2	-	13	14,13
2020	7	3	-	10	10,86
2021	2	1	-	3	3,26
2022	5	-	-	5	5,43
TOPLAM				92	100

Tablo 3'te ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı bilimsel araştırmaların yıllara dağılımı görülmektedir. Tabloya göre ilk makale 2004 yılında yayımlanmıştır. İlk yüksek lisans ve doktora tezlerinin ise 2005 yılında hazırlandığı tablodan anlaşılmaktadır. Ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı akademik araştırmaların en fazla yapıldığı yıl 11 makale ve 2 yüksek lisans tezi ile 2019 yılına aittir. Bunu 9 makale ve 2 yüksek lisans tezi ile 2013 yılı izlemektedir. Yine 2020 yılında 7 makale ve 3 yüksek lisans tezi hazırlandığı bulgular arasındadır. Ayrıca, 2011 yılı 6 makale, 1 yüksek lisans ve 1 doktora tezi ile üç ayrı araştırma türünde de yayım yapılan tek yıl olarak tespit edilmiştir.

Araştırmaların Konu Alanlarına İlişkin Bulgular

Ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı bilimsel araştırmaların konu alanlarına ilişkin dağılım Tablo 4'te gösterilmiştir:

Tablo 4: Araştırmaların konu dağılımı

Konu	f	%
Akran değerlendirmeye dair öğrenci algısı	1	1,08
Dinleme becerisinde ölçme değerlendirmeye dair öğretmen görüşleri	2	2,17
Dinleme becerisine dair ölçme değerlendirme	3	3,26
Etkinliklerin/soruların taksonomik açıdan incelenmesi	12	13,04
Etkinliklerin/soruların tür ve kazanım açısından incelenmesi	1	1,08
İlköğretimde ölçme değerlendirme	1	1,08
Karşılaştırmalı ölçme değerlendirme	2	2,17
Kavram öğretiminde ölçme değerlendirme	1	1,08
Konuşma becerisine dair ölçme değerlendirme	1	1,08
Okuma becerisine dair ölçme değerlendirme	4	4,34
Okuma ve yazma becerilerine dair ölçme değerlendirme	1	1,08
Öğretmenlerin alternatif ölçme değerlendirme kullanımı ve karşılaşılan problemler	1	1,08
Öğretmenlerin ölçme değerlendirme araçlarına dair bilgi düzeyleri	1	1,08
Öğretmenlerin ölçme değerlendirme araçlarına dair görüşleri	1	1,08
Öğretmenlerin ölçme değerlendirme araçlarını kullanma düzeyleri	1	1,08
Öğretmenlerin soru hazırlama yeterlikleri	1	1,08
Ölçek geliştirme	2	2,17
Ölçme değerlendirme açısından kitap, sınav/soru incelemesi	7	7,60
Ölçme değerlendirme araçları	6	6,52
Ölçme değerlendirmede derleme	1	1,08
Ölçme değerlendirmede dikte kullanımı	1	1,08
Ölçme değerlendirmede geri bildirim	4	4,34

Ölçme değerlendirmeye dair öğrenci görüşleri	2	2,17
Ölçme değerlendirmeye dair öğretmen algısı	1	1,08
Ölçme değerlendirmeye dair öğretmen çalışmalarının incelenmesi	1	1,08
Ölçme değerlendirmeye dair öğretmen görüşleri	17	18,47
Ölçme değerlendirmeye dair öğretmen yeterlikleri	7	7,60
Ölçme değerlendirmeyi öğretmenlerin önemseme durumları	1	1,08
Ölçme yöntemi ile başarı arasındaki ilişki	1	1,08
Türkçe alan eğitiminde ölçme değerlendirme	1	1,08
Yazma Becerisine dair ölçme değerlendirme	6	6,52
TOPLAM	92	100

Tablo 4'te ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı bilimsel araştırmaların konu alanlarına ilişkin dağılım görülmektedir. Bulgulara göre, en fazla araştırmanın ölçme değerlendirmeye dair öğretmen görüşlerini konu edinen araştırmalar (f=17 %18,47) olduğu, daha sonra ise etkinliklerin/soruların taksonomik açıdan incelenmesini (f=12 %13,04), ölçme değerlendirmeye dair öğretmen yeterliklerini (f=7 %7,60), ölçme değerlendirme açısından kitap, sınav/soru incelemesini (f=7 %7,60), ölçme değerlendirme araçlarını (f=6 %6,52) ve yazma becerisine dair ölçme değerlendirmeyi (f=6 %6,52) konu edinen araştırmaların geldiği belirlenmiştir. Bunların yanı sıra; okuma becerisinde ölçme değerlendirmeyi (f=4 %4,34), ölçme değerlendirmede geri bildirimini (f=4 %4,34), dinleme becerisinde ölçme değerlendirmeyi (f=3 %3,26) konu edinen araştırmalar da vardır.

Araştırmaların Yöntemlerine İlişkin Bulgular

Ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı bilimsel araştırmaların araştırma yöntem ve desenlerine ilişkin dağılım Tablo 5'te gösterilmiştir:

Tablo 5: Araştırma yöntemlerinin dağılımı

Araştırma Yöntemi	Desen	f
Nicel	Deneyisel Olan	3
	Deneyisel	9
	Olmayan	
Ara Toplam		12
		13
Nitel	Doküman analizi	31
	Fenomenoloji	6
	Durum	7
	Olgubilim	1
	Betimsel	10
	Eylem araştırması	4
	Ara Toplam	
Karma Yöntem (Nicel+Nitel)	Yarı Deneyisel +	1
	Fenomenoloji	
	Tarama + Fenomenoloji	3
Ara Toplam		4
Alanyazın Derleme		4
TOPLAM		92

Tablo 5'te ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı bilimsel araştırmaların araştırma yöntem ve desenlerine ilişkin bulgular görülmektedir. Bulgulara göre

veri kaynağındaki araştırmalardan 12'sinde nicel, 72'sinde nitel ve 4'ünde de karma (çoklu) yöntem kullanılmıştır. Bunların yanı sıra tablodan hareketle, 4 araştırmanın ise alanyazın derlemesi şeklinde hazırlandığı tespit edilmiştir. Nicel araştırmalarda en fazla deneysel olmayan tarama modeline yer verilmişken, nitel araştırmalarda ise en fazla doküman analizi ile birlikte betimsel ve durum analizi yöntemine yer verilmiştir. Karma yöntemle hazırlanan araştırmalarda ise tarama ve yarı deneysel yöntemle birlikte fenomenolojiden yararlandığı görülmektedir.

Araştırmaların Örneklem Özelliklerine İlişkin Bulgular

Ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı bilimsel araştırmaların örneklem büyüklüğüne ilişkin dağılım Tablo 6'da gösterilmiştir:

Tablo 6: Araştırmaların örneklem büyüklüğüne ilişkin dağılım

Örneklem Büyüküğü	0-25	26-50	51-100	101-250	251-500	500 üstü
<i>f</i>	15	9	11	9	4	4

Tablo 6'da ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı bilimsel araştırmaların örneklem büyüklüğüne ilişkin bulgular görülmektedir. Tabloda yalnızca alanyazın derleme ve doküman analizi içerikli araştırmaların dışındaki araştırmalara ait örneklem büyüklükleri bulunmaktadır. Bulgulara göre, araştırmaların çoğunda 0-25 ($f=15$) örneklem büyüklüğü tercih edilmiştir. Bununla birlikte veri kaynağında 26-50 ($f=9$), 51-100 ($f=11$), 101-250 ($f=9$), 251-500 ($f=4$) ve 500 üstü ($f=4$) büyüklükte örnekleme sahip araştırmalar da yer almaktadır.

Araştırmaların Veri Toplama Araçlarına İlişkin Bulgular

Araştırmaların çoğunda birden fazla veri toplama aracı kullanıldığından her bir veri toplama aracına ait frekans değeri ayrı ayrı alınarak çözümlene yapılmıştır. Ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı bilimsel araştırmaların veri toplama araçlarına ilişkin dağılım Tablo 6'da gösterilmiştir:

Tablo 7: Veri toplama araçlarına ilişkin dağılım

Veri Toplama Araçları	<i>f</i>
Anket	15
Başarı testi	1
Belirtke tablosu	2
Bilgi formu	2
Dereceli puanlama anahtarı	1
Ders kitabı	4
Ders kitabı inceleme formu	7
Doküman analiz formu	2
Görüş formu	1
Görüşme formu	25
Gözlem formu	2
Günlük	1
İnternet arama motoru	1

Kelime İlişkilendirme Testi	1
Kişisel bilgi formu	2
Kontrol Listesi	1
Literatür taraması	1
Ölçek	8
Ses kaydı	2
Sınavlar/Kompozisyon	21
Sınıflandırma formu	3
Türkçe öğretim programı	1
Yapılandırılmış grid	1
Yazılı Anlatım Değerlendirme Formu	5

Tablo 7’de ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı bilimsel araştırmaların veri toplama araçlarına ilişkin bulgular görülmektedir. Tablodaki verilerden hareketle araştırmalarda veri toplamak için en çok görüşme formuna ($f=25$) başvurulduğu anlaşılmaktadır. Bunu sınav/kompozisyon ($f=21$), anket ($f=15$), ölçek ($f=8$), ders kitabı inceleme formu ($f=7$), yazılı anlatım değerlendirme formu ($f=5$) ve ders kitapları ($f=4$) izlemektedir. Ayrıca Belirtke tablosu, başarı testi, bilgi formu, dereceli puanlama anahtarı, doküman analiz formu, görüş formu, gözlem formu, günlük, İnternet arama motoru, kelime ilişkilendirme testi, kişisel bilgi formu, kontrol listesi, literatür taraması, ses kaydı, sınıflandırma formu, Türkçe öğretim programı ve yapılandırılmış grid gibi veri toplama araçlarına da başvurulmuştur.

Araştırmaların Veri Analiz Yöntemlerine İlişkin Bulgular

Ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı bilimsel araştırmaların veri analiz yöntemlerine ilişkin dağılım Tablo 8’de gösterilmiştir:

Tablo 8: Veri Analiz Yöntemlerine ilişkin dağılım

Veri Analiz Yöntemleri		f	
Betimsel	Yüzde/frekans	25	
	Ortalama/Standart sapma	8	
Nicel	Ön test- son test	1	
	t testi	3	
	Varyans analizi	5	
	Kestirimsel	Ki-Kare Bağımsızlık Testi	2
		Basıklık ve Çarpıklık katsayısı	1
		Kay-kare uygunluk testi	2
		Korelasyon	1
		Kendall’s W analizi	1
		İçerik Analizi	23
		Nitel	Nitel
Betimsel Analiz + İçerik analizi	2		
Doküman analizi	5		

Tablo 8’de ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı bilimsel araştırmaların veri analiz yöntemlerine ilişkin bulgular görülmektedir. Bulgulara göre, veri kaynağında yer alan makalelerde nicel istatistik tekniklerinden en fazla betimsel yüzde/frekans ($f=25$), kestirimsel istatistik tekniklerinden ise varyans analizi ($f=5$) kullanıldığı

görülmektedir. Nitel tekniklerden ise en fazla içerik analizine ($f=23$) başvurulduğu, bunu ise betimsel analizin ($f=20$) takip ettiği tespit edilmiştir.

Araştırmaların Yazar Sayısına İlişkin Bulgular

Ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı bilimsel araştırmaların yazar sayısına ilişkin dağılım Tablo 9'da gösterilmiştir:

Tablo 9: Araştırmaların yazar sayısına ilişkin dağılım

Yazar Durumu	Tek Yazarlı	Çift Yazarlı	3 ve üstü
<i>f</i>	49	39	4

Tablo 8'de ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı bilimsel araştırmaların çoğunun ($f=49$) tek yazarlı olduğu görülmektedir. Bununla birlikte iki yazarlı makale sayısı ($f=39$) da dikkat çekmektedir. Bunların yanı sıra 3 ve üstü yazara sahip araştırma sayısı da 4'tür.

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı bilimsel araştırmaları tespit etmeyi, belirli özellikler ışığında analiz ederek araştırma eğilimlerini ortaya koymayı amaçlayan çalışmada şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı makaleler incelendiğinde 73 makalenin 50 farklı dergide yayımlandığı görülmüştür. Bu da akademik anlamda geniş bir yayım yelpazesine sahip olduğunu gösterir ki akademik anlamda bu sevindirici bir durumdur. Konuya dair hazırlanan tezlere bakıldığında ise 17 adet yüksek lisans tezi ve 2 adet de doktora tezi bulunmaktadır. Bu bağlamda özellikle alana katkı sunacak nitelikli tezlerin sayısının az olduğu ve sayılarının artırılması gerektiği görülmüştür.

Yapılan araştırmaların hazırlanma yıllarına bakıldığında 2010 ile 2020 yılları arasında önceki yıllara göre araştırma sayısında gözle görülür oranda artış olduğu, en fazla araştırmanın ise 2019 yılında yapıldığı tespit edilmiştir. 2011 yılı ise çalışma kapsamında incelenen araştırma türlerinin (makale, yüksek lisans tezi, doktora tezi) hepsine yönelik çalışma yapıldığı yıl olarak tespit edilmiştir.

Araştırma kapsamında ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı araştırmalar konu alanına göre tasnif edildiğinde ölçme değerlendirmeye dair öğretmen görüşlerini konu edinen araştırmaların daha fazla yapıldığı görülmektedir. Bu da gösteriyor ki ölçme değerlendirmede öğretmenler araştırmacılar tarafından oldukça önemsenmektedir. Zira öğretmen görüşlerinin yanı sıra öğretmen algısı ve yeterliliklerini inceleyen araştırmalar da mevcuttur. Deniz ve Dinçel (2015) anlama becerilerine yönelik ölçme değerlendirme araştırmalarını inceledikleri çalışmalarında araştırma sonuçları ile benzer şekilde öğretmen görüşlerine başvuru yapılan çalışmaların çoğunlukta olduğunu belirtmişlerdir. Bununla birlikte yazılı sınavların, kitaplardaki etkinliklerin, ulusal sınavların ve uluslararası sınavların taksonomik açıdan ele alınıp incelendiği çalışmaların da öğretmen görüşlerine başvuru yapılan araştırmalardan sonra en fazla yapılan araştırmalar olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırma kapsamında incelenen çalışmaların çoğunun nitel araştırma desenleri ile ve doküman analizine uygun olarak hazırlandığı tespit edilmiştir. Yapılan çalışmaların çoğu

durum tespitine yönelik çalışmalar olarak dikkat çekmektedir. Araştırmada nicel araştırma desenlerinin kullanıldığı çalışmalara da rastlanmaktadır. Ancak bu çalışmaların genellikle deneysel olmayan tarama desenine uygun şekilde hazırlandığı tespit edilmiştir. Az sayıda çalışmada ise karma yöntem ve alanyazın derlemesi kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Alanyazın derleme ve doküman analizi içerikli makaleler dışındaki anadili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme temalı makalelerinde daha çok 0-25 arası büyüklükteki örneklem ile araştırma yapmanın tercih edildiği belirlenmiştir. Ayrıca 26-50 ve 51-100 arası büyüklükteki örneklem büyüklüğüne de çok sayıda araştırmada başvurulduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırma kapsamında incelenen makalelerde veri toplamak için daha çok görüşme yapıldığı ve bu kapsamda yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca sınav/kompozisyon, anket, ders kitabı inceleme formu, yazılı anlatım değerlendirme formu da görüşmeden sonra en fazla başvuru alan veri toplama araçları olarak tespit edilmiştir. Bunların yanı sıra az da olsa belirtke tablosu, başarı testi, bilgi formu, dereceli puanlama anahtarı, doküman analiz formu, görüş formu, gözlem formu, günlük, ses kaydı, kelime ilişkilendirme testi, kişisel bilgi formu, yapılandırılmış grid, kontrol listesi ve sınıflandırma formu gibi veri toplama araçlarının kullanıldığı da tespit edilmiştir.

Araştırmanın veri kaynağını oluşturan çalışmaların veri analizinde nicel istatistik tekniklerinden en fazla yüzde/frekansın, kestirimsel istatistik tekniklerinden ise varyans analizi kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Nitel istatistik tekniklerinin kullanıldığı araştırma desenlerinde ise en fazla içerik analizi ve betimsel analiz tekniklerinden yararlandığı sonucuna ulaşılmıştır. Son dönemlerde yapılan çalışmalarda içerik analizi yöntemi sıklıkla kullanılmaya başlanmıştır. Çünkü İçerik analizi, “elde edilen verilerden bu verilerin içeriğine yönelik tekrarlanabilir ve geçerli sonuçlar çıkarabilmek amacıyla kullanılan bir veri analizi tekniğidir” (Krippendorff, 1980). “İçerik analizinde temel amaç toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır” (Yıldırım & Şimşek, 2016, s. 242).

Araştırma bulgularından hareketle, hazırlanan çalışmaların daha çok tek yazarlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. İki yazarlı çalışmaların da sayıca fazla olduğu ve bununla birlikte az da alana yönelik üç ve üstü yazara sahip araştırmanın da bulunduğu tespit edilmiştir.

ÖNERİLER

Araştırma sonuçlarından hareketle aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

1. Ana dili olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirmeye yönelik durum tespiti içerikli araştırmaların sayıca fazla olduğu görülmektedir. Bu çalışmaların etkisini artırabilmek ve daha nitelikli ölçme değerlendirmeye katkı sunabilmek adına deneysel araştırmaların sayısı artırılabilir.

2. Ölçme değerlendirmede öğrencileri de kapsayacak şekilde nitel ve deneysel araştırmalara da ağırlık verilebilir.

3. Ölçme değerlendirme alanında eksikliklerin tespitine ve aksaklıkların giderilebilmesine yönelik deneysel içerikli yüksek lisans ve doktora tezlerinin sayısı artırılabilir.

4. Ölçme değerlendirilmenin geçerliğini, güvenilirliğini ve etki alanını artıracak nitelikte strateji, yöntem ve materyal kullanımını da içine alan ve ayrıca bunların ölçme değerlendirmeye katkısını da ortaya koyan deneysel araştırmalar yapılabilir.

5. Alana ait araştırmalarda örneklem olarak seçilen kitlenin tüm alanı yordayacak nitelikte ve sayıda olması araştırma sonunda genel geçer yargılara varılabilmesi adına daha yararlı sonuçlar verebilir.

KAYNAKÇA

- Adıyaman, Y. (2005) İlköğretim 4. 6. ve 8. Sınıflarında Türkçe Dersine Giren Öğretmenlerin Ölçme Değerlendirme Düzeyleri, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon, 2005.
- Atalay, T. D. (2018). Türk dillilere (soylulara) Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme. M. Durmuş ve A. Okur (Ed.), *Yabancılara Türkçe öğretimi el kitabı* içinde (s. 537-578). Ankara: Grafiker Yayınları.
- Büyükoztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. A., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2013). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Cemiloğlu, M. (2001). Ana dilimiz Türkçe [Özel sayı]. *Türk yurdu* 21(162- 163), 83-85.
- Çalık, M. ve Sözbilir, M. (2014). İçerik analizinin parametreleri. *Eğitim ve Bilim*, 39(174), 33-38.
- Çarkıt, C. (2018). Ortaokul Türkçe Derslerinde Dinleme Becerisinin Değerlendirilme Sürecine Yönelik Öğretmen Görüşleri, *Journal of Social And Humanities Sciences Research*, 5(27), 2782-2793.
- Dinçel, Ö. (2021). *Yabancılara Türkçe Öğretimi Kitaplarının Ölçme Değerlendirme Açısından İncelenmesi ve Konuya Dair Öğretici Görüşleri* (Yayımlanmamış doktora tezi). Trabzon Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Trabzon, 2021.
- Dölek, O., Demirel, A. (2022). Dinleme becerisine ve bu becerinin ölçme-değerlendirmesine ilişkin Türkçe öğretmenlerinin görüş ve yaklaşımları. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (28), 36-53.
- Göçer, A. (2016). Lisansüstü Eğitim Gören Türkçe Öğretmenlerinin Yazılı Sınav Sorularının İncelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9/3, 22-37.
- Gök, B., Erdoğan.T. (2009). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Yeni Türkçe Öğretim Programındaki Ölçme ve Değerlendirme Yöntemlerini Kullanma Düzeyleri, *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(1), 233-246.
- Güfta, H., Özçakmak, H. (2013). İlköğretim 7. Sınıf Türkçe Dersi Çalışma Kitaplarındaki Etkinliklerin Öğrenci Seviyesine Uygunluğunun ve Uygulanabilirliğinin Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(21), 125-144.
- Gürlek, E. (2021). Türkçe Öğretmenlerinin Dört Temel Dil Becerisinde Ölçme ve Değerlendirmeye Yönelik Görüşleri Üzerine Bir Araştırma, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Adıyaman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adıyaman, 2021.
- Havilland vd. (2008) *Kültürel Antropoloji*, Kaknüs Yay. (Çev. İnan Deniz Erguvan Sarıoğlu) İstanbul
- Karatay, H., Dilekçi, A. (2019). Türkçe Öğretmenlerinin Dil Becerilerini Ölçme ve Değerlendirme Yeterlikleri, *Milli Eğitim Dergisi*, 48(1), 685-716.
- Krippendorff, K. (1980) *Content analysis: An introduction to is methodology*. Sage, Beverly Hills.

- Linn, L. R. & Gronlund, E. N. (1995). *Measurement and assessment in teaching, englewood clidds*, Nj: Merrill- Prentice Hall.
- Sözbilir, M. ve Kutu, H. (2008). Development and current status of science education research in Turkey. *Essays in Education*, [Special Edition], 1-22.
- Şahin, Y. (2018). *Yabancı dilde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Takıl, N. B. (2018). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Öz Yeterlilikleri, *Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 32-43.
- Tekin, H. (2004). *Eğitimde ölçme değerlendirme* (16. bs.). Ankara: Yargı Yayınları.
- Turgut, M. F. (1987). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Metotları* (5. Baskı). Ankara: Saydam Matbaacılık.
- Turgut, M. F. ve Baykul, Y. (2014). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Türkben, T., (2022). Türkçe Öğretmenlerinin Sınıf İçi Öğrenme Becerilerini Ölçme ve Değerlendirme Yeterlilikleri. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, 13(25), 45-72.
- Ulum, H., Taşkaya, S. M., (2019). İlkokul 2, 3 ve 4. Sınıf Türkçe Ders ve Çalışma Kitaplarında Yer Alan Etkinliklerin Yenilenmiş Bloom Taksonomisine Göre İncelenmesi, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 27(1), 107-118.
- Urgan, S. (2020) *Kültür ve Çeşitleri*, Dil ve Kültür Çeşitleri, (Ed. Ayfer Şahin) Vize Yay. Ankara
- Us, R. G., Güven, A. (2022), Millî Eğitim Bakanlığı Tarafından Hazırlanan Beceri Temelli Türkçe Sorularının Yenilenmiş Bloom Taksonomisi Açısından Ele Alınması, *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(2), 426-445.
- Ünveren, D. (2019). *Hikâye Edici Metinlerin Öğretimi Hakkında Öğretmen Görüşleri, Yöntem ve Ölçme-Değerlendirme Önerisi: Roman Örneği*, 17/2, 343-369.
- Yıldırım, F. (2009). Türkçe Dersi Öğretim Programının Ölçme Değerlendirme Ögesi Hakkında Öğretmen Görüşleri, *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(37), 92-108.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (10. Basım). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yiğit, F. (2013). İlköğretim 6, 7 ve 8. Sınıf Türkçe Dersi Öğretim Programı'ndaki Alternatif Ölçme-Değerlendirme Yöntemlerine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon, 2013.